

Høringsuttalelse

Utdanningsforbundet er landets største fagforening for pedagogisk personale med sine ca. 156 000 medlemmer. Forbundet vedtok i 2001 å opprette en egen nasjonal studentorganiserings for å ivareta de spesifikke behovene studenter i pedagogisk utdanning har knyttet til profesjonen sin, Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet (PS). PS har i dag ca. 12 500 medlemmer.

Til: Kunnskapsdepartementet

Fra: Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet

Deres ref. 12/3854

Oslo: 29.11.2012

Pedagogstudentene i Utdanningsforbundets høringsuttalelser om forslag til forskrift om rammeplaner for lærerutdanning trinn 8-13.

Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet (PS) ble av Kunnskapsdepartementet i brev av 31.8.2012 invitert til å komme med et hørings svar relatert til forslag til forskrift om rammeplaner for lærerutdanningene 8-13.

PS vil for det første takke for invitasjonen til å komme med innspill på forslag til forskrift om rammeplaner for lærerutdanning 8-13. Problemstillinger rundt alle typer lærerutdanning står i hovedfokus på vår politiske agenda. Vi er en organisasjon for lærerstudenter og vi ønsker lærerutdanning som møter fremtidens behov. PS jobber for å få de beste lærerutdanningene som kvalifiserer oss til å takle de utfordringer samfunnet krever av oss som lærere i skole og barnehage.

Generelt for alle forskriftene ønsker vi å be departementet om å utsette implementeringen av rammeplanene til studieåret 2014-2015. Dette for at institusjonene skal få god tid til å legge gode føringer og rammer for at de nye utdanningene skal bli utdanning av høy kvalitet. Også for at de potensielle studentene allerede i søknadsprosessen skal vite hva de har i vente av å starte på disse utdanningene. Erfaring fra innføringen av grunnskolelærerutdanningene er at implementering tar tid, og vi ber derfor departementet ta dette med seg videre.

Alle rammeplanene virker gjennomarbeidet og ser ut til å ivareta det meste vi forventer av gode lærerutdanning for 8.-13. trinn. Vi vil likevel i denne høringen ta for oss noen punkter i de ulike utdanningene som vi mener er mangelfulle eller kan forbedres.

Høringsuttalelse

Utdanningsforbundet er landets største fagforening for pedagogisk personale med sine ca. 156 000 medlemmer. Forbundet vedtok i 2001 å opprette en egen nasjonal studentorganisering for å ivareta de spesifikke behovene studenter i pedagogisk utdanning har knyttet til profesjonen sin, Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet (PS). PS har i dag ca. 12 500 medlemmer.

Vi mener at læringsutbyttebeskrivelsene i alle utdanningene kan samkjøres bedre. Det er viktig at studentene som uteksamineres fra disse utdanningene har en grunnleggende lik kunnskapsbase, da de skal ut å jobbe i den samme skolen. Spesielt handler dette om en felles profesjonsforståelse, og felles syn på skolens rolle i samfunnet.

Det er også noe uklart hva profesjonsfaget i de utdanningene egentlig skal inneholde, og ber derfor departementet se nærmere på dette. Beskrivelsen av profesjonsfaget i yrkesfaglærerutdanningen mener vi er god, og ønsker å få en lignende beskrivelse i alle forskriftene.

I de ulike forskriftene er praksis beskrevet med antall dager. Vi ønsker å presisere at dette skal være arbeidsdager. Dette for å synliggjøre arbeidsmengden knyttet til praksisopplæringen.

Vi ber om at det opprettes en eller flere følgegrupper som skal følge implementeringen av de ulike utdanningene. Dette for å sikre en evaluering og oppfølging av de institusjonene som tilbyr disse utdanningene. Følgegruppen for grunnskolelærerutdanningsreformen har vist seg å være en viktig aktør i arbeidet med kvalitet i grunnskolelærerutdanningen. Vi ønsker derfor det samme for disse utdanningene. Vi ber også om at skal bli oppnevnt studentrepresentanter i følgegruppen(-e).

Utdanningsforbundet er landets største fagforening for pedagogisk personale med sine ca. 156 000 medlemmer. Forbundet vedtok i 2001 å opprette en egen nasjonal studentorganiserings for å ivareta de spesifikke behovene studenter i pedagogisk utdanning har knyttet til profesjonen sin, Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet (PS). PS har i dag ca. 12 500 medlemmer.

pedagogstudentene

Forskrift om rammeplan for 3-årige faglærerutdanninger i praktiske og estetiske fag.

Generelt

Pedagogstudentene stiller seg kritisk til at denne utdanningen skal være en treårig bachelorgrad. Vi mener en så kort utdanning vil gi fagtrengsel, og utdanne lærere som vil bli mindre attraktive på jobbmarkedet. Vårt forslag er derfor å legge faglærerutdanningene på masternivå jf. "*forslag til forskrift om rammeplan for lektorutdanning for trinn 8-13.*". Vi vil da og at det gjøres unntaksbestemmelser i de praktisk- estetiske fagene slik at man kun har ett undervisningsfag. Vi ønsker da også at utdanningen rettes inn spesielt til arbeid på 8. – 13. trinn, men at den også kvalifiserer til arbeid i hele grunnskolen og kulturskolen. Vi vil likevel i denne høringsuttalelsen gjøre rede for våre synspunkt på den treårige faglærerutdanningen slik høringsbrevet etterspør.

§1 Virkeområde og formål

Vi ønsker at det i tredje avsnitt også blir nevnt at forståelse for dannelse og demokratiforståelse er noe som skal sikres i forskriften. Etter punktet om den inkluderende skole.

§2 Læringsutbytte

Vi tolker det dit hen at denne utdanningen skal kvalifisere til arbeid i hele utdanningsløpet 1. – 13. trinn. Dersom det er hensikten mener vi læringsutbyttebeskrivelsene er for rettet til 8-13, og at læringsutbyttebeskrivelsene også må gjenspeile kompleksiteten i arbeidet med yngre barn i grunnskolen.

Læringsutbyttebeskrivelsene samsvarer i stor grad med de kriteriene som vi også setter, det er likevel noen punkt vi ønsker ivaretatt i beskrivelsene.

Kunnskap:

Vi savner et punkt om kulturelle perspektiver.

Ferdigheter:

I første strekpunkt ønsker vi å få inn at kandidaten også skal kunne lede undervisning, i tillegg til de allerede nevnte punktene.

Siste del av strekpunkt seks mener vi blir en unødvendig konkretisering å nevne at kandidaten skal kunne "*framstille dette slik at det belyser en problemstilling.*"

Høringsuttalelse

Utdanningsforbundet er landets største fagforening for pedagogisk personale med sine ca. 156 000 medlemmer. Forbundet vedtok i 2001 å opprette en egen nasjonal studentorganiserings for å ivareta de spesifikke behovene studenter i pedagogisk utdanning har knyttet til profesjonen sin, Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet (PS). PS har i dag ca. 12 500 medlemmer.

§3 Struktur og innhold

Vi ønsker igjen å påpeke faren for at en treårig lærerutdanning på bachelornivå med kompetanse i kun et fagområde, i noen tilfeller ikke er et skolefag i grunnopplæringen, som ikke vil være attraktive på jobbmarkedet. Vi mener likevel at utdanningen ikke gir rom for ytterligere ett fagområde, og at profesjonsfaget skal være på 60 studiepoeng. Fagdidaktikk må ivaretas i både profesjonsfaget og i de praktisk- estetiske fagene. Vi støtter opp om punktet om progresjon i utdanningen.

Videre er vi også svært positive til at bacheloroppgaven skal være profesjonsrettet med forankring i både profesjonsfaget og aktuelle skolefag.

Praksis

Vi mener praksisopplæringen har fått et godt omfang, og mener 70 arbeidsdager skal være et minimum av omfang. Vi stiller oss positive til at deler av praksisen kan være i kulturskole, men ønsker at den skal settes til et maksimum på 15 arbeidsdager. Praksisopplæringen må finne sted i alle studieårene.

Internasjonale perspektiver

Vi er positive til at utdanningen skal ivareta det internasjonale perspektivet.

Annet:

Vi ber departementet se nærmere på tilbudet om grunnskolelærerutdanning med fordypning i praktisk-estetiske fag for å sikre lærere i grunnopplæringen som har kompetanse i disse fagene.

Utdanningsforbundet er landets største fagforening for pedagogisk personale med sine ca. 156 000 medlemmer. Forbundet vedtok i 2001 å opprette en egen nasjonal studentorganiserings for å ivareta de spesifikke behovene studenter i pedagogisk utdanning har knyttet til profesjonen sin, Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet (PS). PS har i dag ca. 12 500 medlemmer.

Forskrift om rammeplan for yrkesfaglærerutdanning for trinn 8-13 og PPU for yrkesfag.

Generelt.

Vi stiller oss positive til at det er laget to rammeplaner for yrkesfaglærerutdanningene, som ivaretar hver utdannings særpreg og egenart. Vi støtter en treårig yrkesfaglærerutdanning på bachelornivå, og at opptak til PPU for yrkesfag skal være fullført relevant profesjonsrettet bachelorutdanning. Det er viktig å sikre at læringsutbyttebeskrivelsene i begge utdanningene ligger på et bachelornivå.

Vi vil også benytte anledningen til å be departementet se nærmere på muligheten for å etablere gode mastertilbud som innretter seg mot yrkesfagene, og arbeid som lærer på ungdomstrinnet og i de yrkesfaglige studieretningene i videregående opplæring.

§2 Læringsutbyttebeskrivelser

Vi mener læringsutbyttebeskrivelsene er gode, men savner et punkt under *Generell kompetanse* som tar for seg at kandidatene skal ha god kompetanse innen HMS, herunder miljø og bærekraftig utvikling. Dette mener vi spesielt bør ivaretas i yrkesfaglærerutdanningene, med tanke på bruk av materialer og teknologi i de yrkesfaglige studieretningene i videregående opplæring. Vi savner et punkt i læringsutbyttebeskrivelsene som omtaler at kandidaten skal kunne: -videreutvikle skolen som en institusjon for læring og dannelse i et demokratisk og globalt samfunn innenfor rammen av en bærekraftig utvikling.

§ 3 Struktur og innhold

Vi mener at definisjonen av profesjonsfaget i yrkesfaglærerutdanningen er særdeles godt, og ber departementet se på muligheten for å få inn en lignende beskrivelse i de andre forskriftene som er sendt på høring. Vi ønsker derimot at i ordet "profesjonsfag" i første setning erstattes med "pedagogikk og didaktikk". Vi mener det er uheldig skrevet at profesjonsfaget skal ivareta sammenheng mellom profesjonsfag osv., selv om vi forstår hensikten i denne setningen.

Høringsuttalelse

Utdanningsforbundet er landets største fagforening for pedagogisk personale med sine ca. 156 000 medlemmer. Forbundet vedtok i 2001 å opprette en egen nasjonal studentorganiserings for å ivareta de spesifikke behovene studenter i pedagogisk utdanning har knyttet til profesjonen sin, Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet (PS). PS har i dag ca. 12 500 medlemmer.

Internasjonalt

Pedagogstudentene ønsker å legge til følgende i rammeplan for treårig yrkesfaglærerutdanning:

- *Institusjonene skal legge til rette for at studiet gir et internasjonalt perspektiv på lærerprofesjonen, yrkesutdanning og læring i arbeidslivet og at studentene kan ta en del av yrkesfaglærerutdanningen i utlandet i samsvar med institusjonens vilkår for godkjenning av studiet.*

I forslag til forskrift står det et punkt om internasjonalisering, men vi mener dette blir for vagt sammenlignet med slik det står i dagens rammeplan. For å sikre at studentene har mulighet til å ta deler av utdanningen som utveksling må det sikres at institusjonene legger til rette for dette.

Praksis

PS støtter at antall dager praksis og fordelingen av disse. Særs positivt er det at minst ti dager skal gjennomføres på ungdomstrinnet. Praksisen på ungdomstrinnet kan bl.a. knyttes til valgfagene som ble innført høsten 2012. Yrkesfaglærere kan være en viktig ressurs knyttet til valgfagene. Utdanningen kvalifiserer for arbeid også i ungdomskolen, og noe av praksisen bør derfor være på de trinnene slik at man kjenner til arbeidet der, og ikke minst overgangen mellom ungdomstrinn og videregående.

Vi ønsker at det skal sikres også i denne rammeplanen at minimum 50 % av praksis skal være på annen skole dersom studenten er ansatt i skolen.

§ 5 Opptak

Pedagogstudentene støtter at opptakskravet til praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag skal være fullført treårig relevant profesjonsrettet utdanning på bachelornivå.

Vi ber også departementet sette i gang et arbeid for å systematisere hva som skal gi innpass og mulighet for fritak av deler av yrkesfaglærerutdanningen. Hjemmelen for fritak i universitets- og høgskoleloven er klar, men det bør kartlegges hvordan realkompetansevurderingen foregår ved de ulike institusjonene. Dette er noe en følgegruppe også kan se nærmere på.

Høringsuttalelse

Utdanningsforbundet er landets største fagforening for pedagogisk personale med sine ca. 156 000 medlemmer. Forbundet vedtok i 2001 å opprette en egen nasjonal studentorganisering for å ivareta de spesifikke behovene studenter i pedagogisk utdanning har knyttet til profesjonen sin, Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet (PS). PS har i dag ca. 12 500 medlemmer.

Annet.

Pedagogstudentene ønsker at det satses på rekruttering til yrkesfaglærerutdanningene. Det må jobbes med å gjøre utdanningene og innholdet i utdanningene kjent for potensielle studenter. Dette blir enda viktigere fremover, ettersom man øker opptakskravet til PPU for yrkesfag. Vi ønsker også at det jobbes for å opprette tilbud om treårig yrkesfaglærerutdanning ved flere institusjoner enn det gjøres i dag. Det bør jobbes opp mot at det er tilbud om en treårig yrkesfaglærerutdanning i alle lærerutdanningsregioner.

Utdanningsforbundet er landets største fagforening for pedagogisk personale med sine ca. 156 000 medlemmer. Forbundet vedtok i 2001 å opprette en egen nasjonal studentorganiserings for å ivareta de spesifikke behovene studenter i pedagogisk utdanning har knyttet til profesjonen sin, Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet (PS). PS har i dag ca. 12 500 medlemmer.

Forskrift om rammeplan for lektorutdanning for trinn 8 – 13.

Navn på utdanningen

Pedagogstudentene mener at det er uheldig at utdanningen har navn etter en stillingskategori i tariffsystemet og ønsker derfor at tittelen på utdanningen skal være «5-årig lærerutdanning for trinn 8-13».

§1 Virkeområde og formål

Virkeområde og formål ser ut til å ivareta PS` krav om en praksisnær og forskningsbasert utdanning med helhet og sammenheng mellom profesjonsfag, pedagogikk, fagdidaktikk og praksisopplæring.

Vi stiller spørsmål ved det første avsnittet i § 1 som viser til opplæringsloven. Det står i avsnitt to at utdanningen skal forholde seg til opplæringsloven og da ser vi det ikke som nødvendig å definere hvilken stilling en får i tariffsystemet siden dette allerede er regulert.

§2 Læringsutbytte

Innholdet i læringsutbyttebeskrivelsene samsvarer i stor grad med hva PS mener en kandidat må kunne etter endt utdanning. Utover dette har vi noen punkter vi mener mangler under de ulike områdene.

Kunnskap:

- Ha kunnskap om skolen som organisasjon
- Ha kunnskap om opplæringen i et historisk og kulturelt perspektiv

Generell kompetanse:

Dette området må samkjøres med praktisk-pedagogisk utdanning.

§3 Struktur og innhold

Vi er positive til en utdanning med den oppbyggingen som er foreslått med fag 1, fag 2 og profesjonsfag. For å ivareta de praktisk-estetiske fagene og de fagmiljøene og institusjonene som tilbyr dette i dag ønsker vi å legge inn i et unntak for disse fagene slik at man får en 5-årig lærerutdanning i praktisk-estetiske fag bestående av fag 1 og profesjonsfag.

Høringsuttalelse

Utdanningsforbundet er landets største fagforening for pedagogisk personale med sine ca. 156 000 medlemmer. Forbundet vedtok i 2001 å opprette en egen nasjonal studentorganiserings for å ivareta de spesifikke behovene studenter i pedagogisk utdanning har knyttet til profesjonen sin, Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet (PS). PS har i dag ca. 12 500 medlemmer.

Det er vanskelig å se hva profesjonsfaget sin rolle er i denne utdanningen. Det er beskrevet at det skal inneholde 30 stp. Pedagogikk og 30 stp. Fagdidaktikk. Samtidig kan institusjonen velge å legge fagdidaktikken inn i fag 1 og fag 2 og dermed blir man stående igjen med et profesjonsfag bestående av 30 stp. Pedagogikk. Dette mener vi fører til at profesjonsfaget blir stykket opp og ikke blir det samlede profesjonsfaget som skal gjøre dette til en lærerutdanning. Vårt forslag er å ha et profesjonsfag på 60 stp. bestående av 40 stp. Pedagogikk og 20 stp. fagdidaktikk. I tillegg til dette ønsker vi at fag 1 skal inneholde fagdidaktikk tilsvarende 15 studiepoeng for å sikre at dette faget også tar ansvar som et lærerutdanningsfag og er med å legge grunnlaget for en profesjonsrettet masteroppgave. Vi ber også departementet se nærmere på hvilke muligheter en student har dersom man ikke får bestått fordypningsoppgaven, men har fullført de tre første årene av utdanningsløpet.

I forslag til rammeplan for yrkesfaglærerutdanning er det et eget avsnitt som definerer hva profesjonsfaget er. Dette er i tråd med hva vi mener faget skal være og ber om at et lignende avsnitt også kommer inn i denne rammeplanen.

I avsnitt fire står det «Den enkelte utdanningsinstitusjonen skal legge til rette for og dokumentere samarbeid mellom alle involverte fagmiljø i utdanningen.» Dette er veldig bra, men det er noe vagt. Det må defineres og presiseres hva samarbeidet mellom de involverte fagmiljøene skal være og det må sikres at det er et samarbeid. Vi ber departementet være oppmerksomme på dette i implementeringen av den nye rammeplanen for å sikre at det blir et forpliktende samarbeid. Dette mener vi også er noe en eventuell følgegruppe må følge godt med på.

Vi er positive til at det settes krav til 100 dager praksis og at det skal være praksis i fire av fem studieår. Vi er enige i at praksis skal være veiledet, vurdert og variert, men at det også skal være progresjon i praksis. Dette må synliggjøres og defineres hva denne progresjonen skal være.

Utdanningsforbundet er landets største fagforening for pedagogisk personale med sine ca. 156 000 medlemmer. Forbundet vedtok i 2001 å opprette en egen nasjonal studentorganisering for å ivareta de spesifikke behovene studenter i pedagogisk utdanning har knyttet til profesjonen sin, Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet (PS). PS har i dag ca. 12 500 medlemmer.

Forskrift om rammeplan for Praktisk-pedagogisk utdanning for trinn 8 – 13.

§1 Virkeområde og formål

Virkeområde og formål ser ut til å ivareta PS` krav om en praksisnær og forskningsbasert utdanning med helhet og sammenheng mellom profesjonsfag, pedagogikk, fagdidaktikk og praksisopplæring. Det som er noe uklart er hvilken rolle profesjonsfaget har i denne utdanning. Det står kun nevnt i § 1 og går ikke igjen i § 3 struktur og innhold. Dette må presiseres.

I tre av de andre forslagene til forskrift ligger det et avsnitt om at utdanningen skal sikre at kandidaten kan videreutvikle skolen som en institusjon for læring og dannelse i et demokratisk samfunn. Dette er svært godt beskrevet i § 1 i rammeplanen for yrkesfaglærerutdanning og vi ser ingen grunn til at dette ikke skal gjelde for PPU. Vi ber derfor om at det som står beskrevet om dette i yrkesfaglærerutdanning også legges inn i § 1 i forskrift for PPU.

§2 Læringsutbytte

Innholdet i læringsutbyttebeskrivelsene samsvarer i stor grad med hva PS mener en kandidat må kunne etter endt utdanning. Utover dette har vi noen punkter vi mener mangler under de ulike områdene.

Kunnskap:

- Ha kunnskap om skolen som organisasjon
- Ha kunnskap om vitenskapelige problemstillinger, forskningsteorier og –metoder i faglige, pedagogiske og fagdidaktiske spørsmål.
- Har kunnskap om ungdomskultur og ungdoms utvikling og læring i ulike sosiale og kulturelle kontekster

Ferdigheter:

Slå sammen punkt 1 og 2 så det samsvarer med punkt 4 under ferdigheter i forskrift for integrert lektorutdanning

Høringsuttalelse

Utdanningsforbundet er landets største fagforening for pedagogisk personale med sine ca. 156 000 medlemmer. Forbundet vedtok i 2001 å opprette en egen nasjonal studentorganiserings for å ivareta de spesifikke behovene studenter i pedagogisk utdanning har knyttet til profesjonen sin, Pedagogstudentene i Utdanningsforbundet (PS). PS har i dag ca. 12 500 medlemmer.

Generell kompetanse:

- Kan bidra til innovasjonsprosesser og nytenkning og gjennomføre profesjonsrettet faglig utviklingsarbeid

§3 Struktur og innhold

Profesjonsfaget som ble referert til i § 1 finner man ikke igjen i struktur og innhold og dermed blir det veldig uvisst hva dette faget er og dets rolle i utdanningen. I forslag til rammeplan for yrkesfaglærerutdanning er profesjonsfaget godt beskrevet og vi ber om at et lignende avsnitt blir lagt inn i denne rammeplanen.

Vi er positive til at kandidaten må ha praksis både i ungdomsskolen og i videregående opplæring. Siden man skal i praksis både på ungdomstrinnet og i videregående opplæring er man allerede sikret at studentene møter to ulike praksisskoler og vi støtter derfor det som står om minimum 50 % av praksis ved en annen skole enn egen arbeidsplass. Det må presiseres at det er studenter som er ansatt i en undervisningsstilling som må ta praksis ved en annen skole. Dette fordi det er mulig å ha ansettelsesforhold ved en skole uten at man underviser ved en skole

§6 Opptak

PS er positive til at man hever kravet for PPU til master med to fag. Dette er i tråd med vår politikk om lærerutdanninger på masternivå og vil sikre at kandidatene er konkurransedyktige i arbeidsmarkedet.

Vi ber om at det finnes ordninger som sikrer at man kan ta PPU med master i utøvende kunstfag, uten å måtte ha et annet relevant undervisningsfag for å sikre rekrutteringen av lærere til kunstfaglige studieretninger i videregående skole og i kulturskolen.